

Region Etap	Wielkopolska	Małopolska	Mazowsze	Kresy południowe	Kresy północne	Śląsk	Prusy
Stan normy przez całą dobę średnio-polską	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] <i>WUJ</i> [uj(ek)] [jenże] <i>KTÓRY</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe]	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] [jenże] <i>KTÓRY</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe] <i>KAŻDY</i> [koždy]	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] <i>WUJ</i> [uj(ek)] [jenże] <i>KTÓRY</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe] <i>PIĘKNY</i> [piekny]	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] <i>WUJ</i> [uj(ek)] [jenże] <i>który</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe] <i>PIĘKNY</i> [piekny]	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] <i>WUJ</i> [uj(ek)] [jenże] <i>KTÓRY</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe]	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] <i>WUJ</i> [uj(ek)] [jenże] <i>KTÓRY</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe]	<i>IŻ(E)</i> [eż(e)] [siet(e)m] <i>SIED(E)M</i> <i>STRYJ</i> [stryk] <i>WUJ</i> [uj(ek)] [jenże] <i>KTÓRY</i> <i>POŁUDNIE</i> [południe] <i>PIĘKNY</i> [piekny] <i>ALE</i> [lec] [ali]
Stan normy w XVII – 1. poł. XVIII wieku	<i>WSZAK</i> [wszakoż] <i>TRZYMAC</i> [dzierzęc]		<i>WSZAK</i> [wszakoż] <i>TRZYMAC</i> [dzierzęc]		[ponieważ] <i>BO</i> [bowiem] [abowiem]	<i>KAŻDY</i> [koždy] <i>ALBO</i> [abo] <i>WSZYSTEK</i> [wszytek] [wszyciek]	
Cofnięcie się stanu normy	<i>KAŻDY</i> [koždy] <i>PIĘKNY</i> [piekny]	<i>PIĘKNY</i> [piekny]	<i>KAŻDY</i> [koždy]	<i>ALE</i> [lec] [ali]	<i>KAŻDY</i> [koždy] <i>PIĘKNY</i> [piekny]	<i>PIĘKNY</i> [piekny] <i>ALE</i> [lec] [ali]	

w XVII – 1. poł. XVIII w.					TRZYMAĆ [dzierzeć] ALBO [abo] WSZAK [wszakoż]		ALBO [abo]
Stan niepełnej normaliza- cji przez całą dobę średnio- polską	ALE [lecZ] [ali]	ALE [lecZ] [ali]	ALE [lecZ] [ali] DO [k(u)]	KAŻDY [koZdy] wszak wszakoż*	ZAWSZE [zawZdy] [wZdy]	DO [k(u)] wszak wszakoż* TRZYMAĆ [dzierzeć] [iny] inszy inny [inakszy]*	DO [k(u)] TRZYMAĆ [dzierzeć] [iny] INSZY [inny] [inakszy]
Stan niepełnej normaliza- cji w XVII – 1. poł. XVIII w.	DO [k(u)] [jedno] [jeno] TYLKO ALBO [abo] [iny] INSZY [inny] [inakszy] [ponieważ] BO [bowiem] [abowiem]	DO [k(u)] [jedno] [jeno] TYLKO [iny] INSZY [inny] [inakszy] [ponieważ] BO [bowiem] [abowiem] WUJ [uj(ek)] WSZAK [wszakoż] TRZYMAĆ [dzierzeć]	[jedno] [jeno] TYLKO [albo] ABO WSZYSTEK [wszytek] [wszyciek] ZAWSZE [zawZdy] [wZdy]	DO [k(u)] TRZYMAĆ [dzierzeć] ZAWSZE [zawZdy] [wZdy]	DO [k(u)] WSZYSTEK [wszytek] [wszyciek] ZAWSZE [zawZdy] [wZdy]		

					<i>ALE</i> [<i>lecz</i>] [<i>ali</i>]		<i>KAŻDY</i> [<i>koždy</i>]
Cofnięcie się stanu niepełnej normalizacji w XVII – 1. poł. XVIII w.			[<i>ponieważ</i>] <i>bo</i> [<i>bowiem</i>] <i>ABOWIEM</i>	<i>ALBO</i> [<i>abo</i>]		[<i>jedno</i>] <i>JENO</i> [<i>tylko</i>]	[<i>ponieważ</i>] [<i>bo</i>] [<i>bowiem</i>] <i>ABOWIEM</i> <i>WSZYSTEK</i> [<i>wszytek</i>] [<i>wszyciek</i>]
Nierozpoczęty proces normalizacyjny	<i>zawsze</i> <i>zawždy</i> <i>wždy</i> <i>wszystek</i> <i>wszytek</i> <i>wszyciek</i>	<i>zawsze</i> <i>zawždy</i> <i>wždy</i> <i>wszystek</i> <i>wszytek</i> <i>wszyciek</i> <i>albo</i> <i>abo</i>	<i>iny</i> <i>inszy</i> <i>inny</i> <i>inakszy</i>	<i>wszystek</i> <i>wszytek</i> <i>wszyciek</i> <i>iny</i> <i>inszy</i> <i>inny</i> <i>inakszy</i> <i>jedno</i> <i>jeno</i> <i>tylko</i> <i>ponieważ</i> <i>bo</i> <i>bowiem</i> <i>abowiem</i>	<i>iny</i> <i>inszy</i> <i>inny</i> <i>inakszy</i> <i>jedno</i> <i>jeno</i> <i>tylko</i> <i>ponieważ</i> <i>bo</i> <i>bowiem</i> <i>abowiem</i>		<i>zawsze</i> <i>zawždy</i> <i>wždy</i> <i>jedno</i> <i>jeno</i> <i>tylko</i> <i>wszak</i> <i>wszakoż</i>

Tab. nr 143. Zestawienie opisanych par i szeregów w regionach (symbolem [*] oznaczono oboczności, w obrębie których doszło do przetasowania frekwencji wariantów)